

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Генеральний директор
Товариства з додатковою відповідальністю
«Страхова компанія «ДАР»

Карпенко О.М.

2017 року

НАЦІОНАЛЬНА КОМПАНІЯ, ЩО ЗДІЙСЯЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Шен Камі «23» ЗОВТЦЯ

Підпис: *О. Максименко*
Прізвище, ініціали працівника

Дата: 07.11.2017

Регістраційний номер: 1017295

Україна

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ**

(нова редакція)

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	4
3. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	6
4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА	9
5. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ	10
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	11
7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	12
8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	14
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	15
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	18
11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	19
12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ В ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	22
13. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН В УМОВИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	24
14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	24
15. ОСОБЛИВІ УМОВИ	24
16. ФОРС-МАЖОР.....	25
17. ДОДАТОК № 1.....	27
18. ДОДАТОК № 2.....	28

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі Закону України «Про страхування» і цих Правил (далі по тексту – Правила) Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ДАР», (далі по тексту – Страховик) укладає Договори добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (надалі - Договори) з дієздатними фізичними особами та юридичними особами (далі по тексту – Страхувальниками).

1.2. Відповідно до Закону України «Про страхування» ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником з приводу укладання договору страхування на випадок завдання матеріального збитку при пошкодженні чи знищенні майна фізичної чи юридичної особи внаслідок настання страхових подій.

1.3. Згідно з Договором Страховик зобов'язується за обумовлену в Договорі плату (страховий платіж), при настанні передбаченої в Договорі події (страхового випадку), відшкодувати Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником в Договорі , (далі - Вигодонабувачу страхового відшкодування), заподіяні внаслідок цієї події збитки (сплатити страхове відшкодування) в межах обумовленої Договором страхової суми.

Конкретні межі відповідальності Страховика встановлюються Договором і не можуть перевищувати межі, встановлені чинним законодавством.

1.4. Терміни в цих Правилах слід розуміти в наступному розумінні:

1.4.1. Страховик - Товариство з додатковою відповідальністю «Страхова компанія «ДАР», створена відповідно до чинного законодавства України для здійснення страхової діяльності.

1.4.2. Страхувальник - юридична або дієздатна фізична особа, в т.ч. іноземна - суб'єкт господарювання на території України а також суб'єкти господарювання - фізичні особи, які є власниками майна на правах власності або розпоряджаються і використовують майно по договору найму, оренди, лізингу, прийняте для переробки, ремонту, транспортування, на комісію, зберігання або в заставу, та на інших законних підставах, якщо це майно не застраховане його власником.

1.4.3. Вигодонабувач - юридична або фізична особа яка може отримати збитки внаслідок настання страхового випадку та призначається Страхувальником, для отримання страхового відшкодування, при укладенні Договору. Вигодонабувач може набувати прав та обов'язків Страхувальника згідно умов Договору.

1.4.4. Договір страхування - письмова угода між Страхувальником та Страховиком, згідно якої Страховик бере на себе зобов'язання при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування, а Страхувальник зобов'язується сплатити страхову премію у визначений строк, та виконувати інші умови Договору.

1.4.5. Страхова сума (ліміт відповідальності) - грошова сума в межах якої Страховик, згідно з Договором, зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

1.4.6. Страхова премія (платіж, внесок) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику, згідно з Договором .

1.4.7. Страховий випадок - передбачена Договором подія, яка відбулась під час дії Договору і документально підтверджена, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

1.4.8. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки випадковості і ймовірності настання.

1.4.9. Збитки - втрати, спричинені страховим випадком, та оцінені відповідно до цих Правил і діючого законодавства.

1.4.10. Страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні страхового випадку.

1.4.11. Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором.

1.4.12. Непрямі збитки - збільшення витрат і втрата доходів (викликаних простоем

устаткування) чи бізнесу. Непрямі збитки включають також витрати на очищення і видалення відходів, зниження вартості майна; нещасні випадки, пов'язані з забрудненням.

1.4.13. Страховий акт - документ, що складається Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

1.4.14. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

1.4.15. Електронний цифровий підпис - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписанта.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у правилах та договорі страхування.

Даний вид страхування передбачає обов'язок страховика за встановлену договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній страхувальником у договорі страхування (вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або стихійних явищ.

Умови добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ можуть передбачати відшкодування витрат на заходи по розбиранню та/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, що були виконані для рятування майна та/або з метою зменшення збитків, та витрат на прибирання зазначеної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку, передбаченого правилами та договором страхування, інших витрат, які пов'язані з заходами по зменшенню збитку, що виник унаслідок страхового випадку.

2.2. Предметом Договору страхування є майно, яке належить Страхувальнику на правах власності, а також майно, яким Страхувальник розпоряджається і/або користується по Договору найму, оренди, лізингу, прийняте для переробки, ремонту, на комісію, зберігання або в заставу та на інших законних підставах, якщо це майно не застраховане його власником.

2.3. На страхування приймаються наступні предмети страхування:

- будівлі і промислові споруди, житлові будинки, школи, лікарні, аеропорти і т.п.;
- машини, обладнання і інвентар;
- товарно-матеріальні цінності (в тому числі сировина, напівфабрикати), які купив Страхувальник;
- товарно-матеріальні цінності, які виготовив Страхувальник;
- земельні ділянки;
- майно, отримане Страхувальником внаслідок Договірних відносин;
- оздоблення приміщень, які або належать Страхувальнику, або передані Страхувальнику за Договором найму (оренди);
- обробка приміщень, які або належать Страхувальнику, або передані Страхувальнику по Договору найма (оренди) без вказівки їх вартості;
- житлові будинки, дачні (садові) будинки та господарські будівлі, які знаходяться на земельній ділянці, яка належить або відведена Страхувальнику або члену його родини, та які належать фізичним особам на правах приватної власності;
- предмети домашньої обстановки, інтер'єру, ужитку та споживання, елементи оздоблення та обладнання квартири Страхувальника-фізичної особи в будинках державного та громадського фонду, включаючи приватизовані квартири, та в будинках ЖБК.

- Інженерні споруди (дамби, тунелі, естакади, мости, автомобільні дороги; залізничні та трамвайні колії; аеродроми; конструкції гідротехнічних споруд; промислові печі і труби; протиерозійні, протисельові, протилавинні, протизсувні та інші інженерні та природоохоронні споруди; зрошувальні, дренажні та інші інженерні меліоративні системи (осушення, обводнювання, тощо); очисні і каналізаційні споруди, тощо);

- Передавальні пристрої (лінії електропередач, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, газопроводи, нафтопроводи; лінії зв'язку, тощо).

- Електронне обладнання, включаючи обчислювальну, телекомунікаційну, копіювальну, розмножувальну техніку, електронно-обчислювальні машини; точну механіку й оптику: вимірвальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка і т.п., запасні частини до обладнання, пересувне і переносне обладнання;

- Резервуари та технологічне обладнання (апарати, трубопроводи і т.п.), яке необхідне для його використання за призначенням (вважається застрахованим за умови, що вони знаходяться в технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені в технологічному регламенті, монтажних-технологічних схемах та інших документах, що визначають технологію використання);

- Спеціальна та сільськогосподарська техніка, реманент.

2.4. Застрахованим може бути як все майно, так і його частка.

2.5. Предметом Договору страхування можуть бути також наступні витрати, які Страхувальник виконує при настанні страхових подій:

2.5.1. Витрати на заходи по розбірці і/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, виконані для рятування майна і/або з метою зменшення збитків.

2.5.2. Витрати по прибиранню вказаної в Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхової події.

Необхідність перерахованих в п.2.5 витрат визначається Страховиком в Договорі страхування.

2.6. На підставі цих Правил, на особливих умовах, встановлених в Договорі страхування, можуть бути застраховані:

2.6.1. Готівка;

2.6.2. Цінні папери;

2.6.3. Рукописи, плани, схеми, креслення, картотеки, бухгалтерські і ділові книги;

2.6.4. Носії інформації комп'ютерних і подібних систем;

2.6.5. Зразки, моделі, виставочні екземпляри;

2.6.6. Коштовні метали і коштовне каміння;

2.6.7. Колекції і твори мистецтва;

2.6.8. Зброя і набой;

2.6.9. Вибухові речовини, легко запальні (горючі) рідини і гази;

2.6.10. Сильнодіючі отрути, отруті та їдкі речовини;

2.6.11. Машини, механізми і інструмент на місцях робіт і/або довгострокового зберігання;

2.6.12. Автомати, що обслуговуються монетами і жетонами;

2.6.13. Вітрини, вітражі, дзеркала, рекламні вивіски і щити з скла і подібних йому матеріалів, віконне скло;

2.6.14. Елементи оздоблення та обладнання квартири (житлових та індивідуальних підсобних приміщень) на випадок їх пошкодження в будинках ЖБК, державного та громадського фонду (ремонт квартири);

2.6.15. Вироби з коштовних металів, коштовного, напівкоштовного та виробного каміння;

2.6.16. Носильні речі (одяг, білизна, взуття) за постійним місцем проживання та тимчасовим місцезнаходженням Страхувальника;

2.6.17. Запасні частини, деталі та приладдя до транспортного засобу та інше майно, яке зберігається в індивідуальному гаражі;

2.6.18. Будівельні матеріали, які знаходяться на земельній ділянці, виділеній Страхувальнику для індивідуального житлового будівництва або під колективне садівництво;

2.6.19. Колекції, картини, унікальні та антикварні речі;

2.6.20. Імпортна радіо- і телеапаратура, відео- та аудіоапаратура, фото- та кіноапаратура, електронна апаратура та електроприлади, аудіо- та відеокасети;

2.6.21. Декоративні двері, вікна, дверні та віконні ручки, дверні замки, електричні дзвінки, тощо;

2.6.22. Банкомати, засоби зчитування та обробки інформації;

2.6.23. Спеціальні тимчасові і стаціонарні конструкції, розташовані на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, приміщень, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг для розміщення зовнішньої реклами;

2.6.24. Цілісні майнові комплекси;

2.6.25. Інше майно.

2.7. Згідно з цими Правилами, якщо інше не передбачено Договором, страхуванню не підлягають:

2.7.1. Будівлі і споруди, конструктивні елементи і системи, які знаходяться в аварійному стані, а також майно, що розташоване в них.

2.7.2. Будівельно-монтажні роботи на любій стадії.

2.7.3. Майно, що розташоване на території страхового захисту, але не є власністю Страхувальника і не отримане ним внаслідок Договірних відносин.

2.7.4. Майно, яке не забезпечене відповідним наглядом, наприклад, на балконах, лоджіях.

2.7.5. Майно, відносно якого у Страховика(його агента і/або експерта) є вагомі сумніви щодо походження або вартості.

2.7.6. Ветхі будівлі, які використовуються не за призначенням.

2.7.7. Будівлі, які знаходяться у зоні, якій загрожують обвали, зсуви, повені або інші стихійні лиха з моменту об'явлення про таку загрозу або складення компетентними органами відповідного документу.

2.7.8. Ордени, медалі, відзнаки.

2.7.9. Коштовні метали в самородках, злитках, дроті або у вигляді хімічного посуду.

2.7.10. Слайди та фотознімки.

2.7.11. Предмети релігійного культу (окрім колекції).

2.7.12. Інше майно, страхування якого здійснюється за іншими умовами.

2.8. Страховик страхує майно, яке оглянуто і оцінено ним разом з Страхувальником в порядку, передбаченому цими Правилами і законодавством України.

2.9. Майно вважається застрахованим за адресою, вказаною в договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається (переміщується) з місця страхування без письмової згоди Страховика, страховий захист припиняється. Страховий платіж за страхування майна, яке вилучається (переміщується) з місця страхування без письмової згоди Страховика, не повертається.

3. СТРАХОВИЙ РИЗИК І СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховий ризик – зазначена в договорі страхування подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

3.2. Страховий випадок - подія, передбачувана Договором або законодавством, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування Страхувальнику за матеріальний збиток, завданий визначеному Договором предмету страхування, і заподіяний внаслідок страхових випадків, від наступних страхових ризиків:

3.2.1. Пожежа, вибух, влучення блискавки.

3.2.2. Смерч, ураган, буря, шторм, тайфун.

3.2.3. Схід снігових лавин, обвали, селі.

3.2.4. Повінь, паводок, злива, град.

3.2.5. Просадка ґрунту, затоплення ґрунтовими водами.

3.2.6. Падіння дерев, каміння.

3.2.7. Землетрус.

3.2.8. Падіння літальних апаратів.

3.2.1.1. При цьому під ризиком "**Пожежа**" розуміється ймовірність виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження предмету договору страхування вогнем, здатним самостійно поширюватися за межами місць, спеціально призначених для його розведення та підтримання, а також збиток, заподіяний предмету договору страхування продуктами згоряння та заходами пожежегасіння, які вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження вогню.

При цьому страховим захистом не покривається:

3.2.1.1.1. Збиток, спричинений продуктами горіння і заходами пожежегасіння, якщо пожежа виникла за межами території страхування;

3.2.1.1.2. Збиток, причинений внаслідок дії корисного (робочого) вогню або тепла, необхідного для процесу обробки, ремонту або з іншою метою (наприклад, для сушіння, варки, прасування, копчення, жаріння, гарячої обробки або плавлення металів та ін.);

3.2.1.1.3. Збиток, спричинений повільним виділенням тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, які проходять внаслідок природних якостей майна;

3.2.1.1.4. Збиток, причинений внаслідок запалення виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури і оргтехніки, якщо дане запалення не було причиною виникнення подальшої пожежі;

3.2.1.1.5. Збиток, нанесений механізмам з двигунами внутрішнього згоряння при вибухах, що виникли в камерах згоряння;

3.2.1.1.6. Збиток від самозапалення, що виник внаслідок природних якостей майна;

3.2.1.2. Під ризиком "**Вибух**" розуміють ймовірність виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження застрахованого предмету договору страхування в разі швидкого одночасного викиду енергії.

Вибух - це стрімко протікаючий процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, оснований на прагненні газів до розширення. Вибухом резервуара (парового котла, газосховищ, газопроводів, машин, апаратів та інших аналогічних пристроїв) рахується тільки такий вибух, коли стінки цього резервуару стають розірваними у такій мірі, що стає можливим вирівнюванням тиску всередині та поза резервуару.

Страхуванням не покриваються збитки, заподіяні двигунами внутрішнього згоряння або аналогічними машинами та агрегатами внаслідок вибухів, які протікають у камерах згоряння.

Збитки від вибухів вибухових речовин відшкодуванню не підлягають, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.2.1.3. Під ризиком "**Влучення блискавки**" розуміють збиток, викликаний безпосереднім руйнуванням внаслідок влучення блискавки - збитки від теплової дії блискавки (включаючи збитки від спалення і обломків) та збитки внаслідок тиску повітря, викликаного блискавкою.

Збитки електричним установкам, які нанесла блискавка, підлягають відшкодуванню тільки в тому випадку, якщо блискавка безпосередньо перейшла на пошкоджені при цьому електричні установки.

Під ризиками, переліченими пп. 3.2.2-3.2.7, розуміють збиток, викликаний описаними стихійними лихами.

При цьому страховим захистом не покривається:

Збитки від вихору, бурі, урагану, смерчу або іншого руху повітряних мас, викликаного природними процесами у атмосфері, відшкодовуються лише у тому випадку, якщо швидкість вітру, що заподіяв збиток, не перевищувала 55 км/год. Швидкість вітру підтверджується довідками відповідних установ Гідрометцентру. Не підлягають відшкодуванню збитки, які виникли внаслідок проникнення у застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду крізь незачинені вікна, двері, а також через отвори, що виникли внаслідок старості, будівельних дефектів, або інші отвори в будівлях, якщо ці отвори не виникли внаслідок бурі, вихру, урагану або смерчу.

В разі страхування від повені або затоплення не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження водою внаслідок зруйнування (пошкодження) гідроелектричної станції, греблі та ін., а також

збитки, викликані в зв'язку з цим пошкодженням (протіканням) даху застрахованих будівель, споруд.

Збитки від зсуву, осідання або іншого руху ґрунту не підлягають відшкодуванню в тому випадку, якщо вони викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, а також добуванням або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин.

3.2.8. Під ризиком "**Падіння літальних апаратів**" розуміють збиток, заподіяний застрахованому предмету договору страхування внаслідок падіння літальних апаратів, що пілотуються, або їх частин.

3.3. За бажанням Страхувальника майно може бути застраховане як від всіх, так і від окремих груп (видів) ризиків, перерахованих в п.3.2.

При цьому вищевказані групи (види) ризиків повинні бути конкретизовані в залежності від причин їх виникнення.

3.4. Страхування розповсюджується на страхові випадки, які наступили в період дії Договору. Якщо страховий випадок, який виник в період дії Договору страхування, виник з причин, що мали місце або почали діяти до початку страхування, відшкодування буде виплачено тільки в тому випадку, якщо Страхувальнику нічого не було відомо і не повинно було бути відомо про причини, які привели до настання цього страхового випадку.

3.5. Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування при настанні випадкових подій внаслідок:

3.5.1. Ядерного вибуху, впливу радіації або радіоактивного забруднення;

3.5.2. Військових дій, а також маневрів або інших військових заходів;

3.5.3. Громадянської війни, народних заворушень різного роду та страйків;

3.5.4. Конфіскації, націоналізації та інших подібних заходів політичного характеру, які здійснюються згідно розпорядження військової чи громадської влади та політичних організацій в країні Страхувальника;

3.5.5. Протизаконних у відношенні положень цих Правил дій (бездії) державних органів, органів місцевого самоуправління або посадових осіб цих органів, в тому числі внаслідок видання вищевказаними органами та посадовими особами документів, які не відповідають законам або іншим правовим актам;

3.5.6. Стихійних лих - при об'яві до моменту укладання договору страхування території страхового покриття зоною стихійного лиха.

3.6. Страхуванням не відшкодовуються збитки, якщо інше не передбачено Договором, що виникли внаслідок:

3.6.1. Корозії, гниття, зносу, самозапалення та інших природних властивостей окремих предметів.

3.6.2. Пошкодження машин, обладнання і транспортних засобів в результаті їх внутрішніх пошкоджень, які не спричинені ніякими зовнішніми факторами.

3.6.3. Дії нормальних погодних умов, які є звичайними для даної пори року.

3.6.4. Виплати штрафів.

3.6.5. Заміни, ремонту або виправлення дефектних матеріалів, конструкцій, обладнання або їх частин.

3.6.6. Надмірних витрат коштів, спричинених змінами методів діяльності, проведенням модернізації безпосередньо перед моментом нанесення збитку, проведенням допоміжних заходів.

3.6.7. Старості предмету договору страхування, часткового його руйнування або пошкодження внаслідок довгострокової експлуатації або будівельних дефектів.

3.6.8. Збиток, що виник від падіння конструктивних елементів і уламків (частин) предмету договору страхування, викликаного його частковим зруйнуванням або пошкодженням внаслідок старості (зносу) цього предмету договору страхування та/або виробничих (будівельних) дефектів;

3.6.9. Що виникли внаслідок вологості всередині приміщення (пліснява, грибок и т.п.).

3.6.10. Збиток, що виник внаслідок затоплення майна, яке зберігалося в підвальних або інших такого типу приміщеннях на відстані менше 20 см від поверхні підлоги.

3.6.11. Повного припинення робіт на предметах страхування.

3.6.12. Непрямі збитки, а саме - втрачена вигода, втрата прибутку і т.п.

3.6.13. Збитки від зупинок виробничого процесу, що мали місце внаслідок страхових випадків.

3.6.14. Збитки, що виникли до початку страхування, але були виявлені тільки після укладення Договору страхування.

3.7. Включення в Договір страхування перелічених в пп. 3.6.1-3.6.14. ризиків можливо шляхом встановлення додаткових умов страхування та збільшення суми страхового платежу, яка обумовлюється в кожному конкретному Договорі страхування.

3.8. Лімітом відповідальності Страховика за Договором страхування є визначена в ньому страхова сума.

Страховик несе відповідальність за Договором страхування в розмірі прямого дійсного збитку, але не вище обумовленої в ньому страхової суми.

3.8.1. У випадку виплати страхового відшкодування Страховик продовжує нести відповідальність до кінця строку дії Договору в межах різниці між відповідною страховою сумою, обумовленою Договором, і сумою виплат страхових відшкодувань за ним.

3.8.2. Якщо страхове відшкодування за Договором виплачено в розмірі страхової суми, то Договір страхування даного предмету договору страхування закінчується з моменту розрахунку. В цьому випадку за згодою сторін може укладатися новий Договір страхування. Днем виплати страхового відшкодування є день списання грошей з розрахункового рахунку Страховика.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

4.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

4.2. Страхова сума визначається згідно з законодавством України за згодою між Страховиком і Страхувальником у відповідності з документами, що підтверджують вартість майна.

4.3. Страхова сума встановлюється за взаємною згодою Страхувальника та Страховика в межах вартості майна на момент укладання Договору страхування.

4.4. Вартість майна з метою його страхування (страхова вартість) визначається:

4.4.1. При страхуванні будівель і споруд - по вартості будівництва в даній місцевості будови чи споруди, яка аналогічна тій, яка страхується, з урахуванням її поточного зносу і експлуатаційно-технічного стану.

4.4.2. При страхуванні машин, обладнання і інвентарю - виходячи з суми, необхідної для придбання майна, що є аналогом тому, що страхується, з врахуванням його поточного зносу.

4.4.3. При страхуванні товарно-матеріальних цінностей (в тому числі сировини, напівфабрикатів), які придбав Страхувальник - виходячи з витрат, необхідних для їх повторного придбання.

4.4.4. При страхуванні товарно-матеріальних цінностей, виготовлених Страхувальником, - виходячи з витрат виробництва, необхідних для їх повторного виготовлення.

4.4.5. При страхуванні майна, отриманого внаслідок договірних відносин, - в розмірі майнової відповідальності Страхувальника, але не вище вартості майна, яка визначається згідно з цими Правилами.

4.4.6. При страхуванні обладнання приміщень, які або належать Страхувальнику, або передані йому по договору оренди без вказівки вартості обладнання приміщень - виходячи з витрат, які здійснив Страхувальник або орендодавець цих приміщень на ремонт і/або обладнання цих приміщень.

4.4.7. При страхуванні предметів домашньої обстановки, інтер'єру, ужитку та споживання, елементів оздоблення та обладнання квартири Страхувальника-фізичної особи - виходячи з витрат, необхідних для їх повторного придбання.

4.4.8. Вартість ювелірних та антикварних виробів, колекцій, унікальних та рідкісних речей повинна бути підтверджена документально.

Колекції, картини, рідкісні та унікальні речі приймаються на страхування тільки у розмірі їх повної вартості, вказаної у відповідному документі компетентної установи, на момент укладання договору страхування.

4.5. Страхові суми встановлюються окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування або по сукупності предметів страхування, вказаних в Договорі страхування.

4.6. Ліміти відповідальності по відшкодуванню витрат, встановлюються окремо в Договорі страхування.

4.7. В Договорі страхування по згоді сторін може встановлюватися ліміт відповідальності як на окремі види застрахованого майна, так і на окремі види страхових ризиків, тобто максимальна сума страхового відшкодування по одній страховій події.

4.8. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмета договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору.

4.9. Якщо страхова сума виявиться більшою вартості майна, прийнятого на страхування, договір діє у тій частині страхової суми, яка не перевищує його вартості, а сплачена зайва частина страхової премії поверненню не підлягає.

4.10. Якщо заявлена Страхувальником вартість предмету договору страхування (страхова сума) викликає сумнів у Страховика, він має право вимагати документи, що підтверджують її вірогідність.

4.11. У період дії Договору страхування Страхувальник може збільшити розмір страхової суми. При цьому укладається додаткова угода до діючого Договору страхування.

4.12. Якщо Страхувальник не повністю сплатив страховий платіж, відповідальність Страховика пропорційна сплаченій частині страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.13. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхова сума вважається зменшеною з дати рішення про виплату страхового відшкодування.

4.14. Після відновлення пошкодженого предмету договору страхування Страхувальник має право за додаткову страхову премію відновити первісну страхову суму.

4.15. Загальна сума виплат страхового відшкодування по страхових випадках не може перевищувати страхової суми за договором страхування (ліміт відповідальності Страховика).

4.16. У договорі страхування за домовленістю сторін може бути передбачена франшиза (власна участь Страхувальника в страховому відшкодуванні) – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком відповідно до договору страхування.

4.16.1. При умовній (невід'ємній) франшизі Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розмір франшизи, але відшкодовує збиток повністю при перевищенні ними розміру франшизи.

4.16.2. При безумовній (від'ємній) франшизі Страховик у всіх випадках відшкодовує збиток за вирахуванням розміру франшизи.

4.17. При агрегатній (безумовній) франшизі, яка встановлюється не по кожному страховому випадку, а по сукупності страхових випадків за певний період, збиток відшкодовується Страховиком після перевищення ним суми франшизи по одному або декількох обумовлених страхових випадках.

4.18. Франшиза може встановлюватися у відсотках від страхової суми, у відсотках від страхового відшкодування або в абсолютному розмірі.

4.19. Якщо інше не передбачено умовами договору страхування, встановлюється безумовна франшиза у відсотках від страхової суми, визначеної для кожного застрахованого предмету.

5. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ

5.1. Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування, який обчислюється Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф визначається з

урахуванням виду та вартості майна, виду діяльності, місцезнаходження майна, наявності охоронної та протипожежної сигналізації, інших суттєвих факторів ризику, а також на підставі тарифів, наведених у Додатку № 1 до цих Правил. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою сторін .

5.2. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно договору страхування.

5.3. Сплата страхового платежу може здійснюватися готівкою або безготівковим розрахунком. Страховий платіж (при сплаті платежу частинами - перший та наступні внески) сплачується Страхувальником в строки, обумовлені в Договорі страхування. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

5.4. Страхувальник при укладанні Договору страхування за згодою сторін має право на сплату страхового платежу частинами, при цьому перший внесок повинен складати не менше 50% загального страхового платежу, якщо інше не визначено Договором. Чергові внески страхового платежу повинні вноситися таким чином, що останній внесок повинен бути сплачений до кінця першої чверті строку дії Договору страхування, якщо інше не визначено Договором.

5.5. В період дії Договору страхування Страхувальник може внести зміни стосовно розмірів страхової суми. При збільшенні страхової суми величина доплати страхового платежу (Д) розраховується за формулою (1) для кожного предмету договору страхування окремо. При цьому укладається додаток до Договору з оплатою додаткового страхового платежу, розрахованого виходячи з повних місяців, які залишилися до кінця дії Договору.

$$Д = (П2 - П1) \times К/Т \quad (1)$$

де: П1, П2 - страхові платежі по первісній і кінцевій страховій сумі відповідно. К - кількість повних місяців, які залишилися до кінця дії Договору страхування, при цьому неповний місяць приймається за повний.

Т - строк дії Договору страхування в повних місяцях.

5.6. У випадку невиконання або неналежного виконання Страхувальником обов'язку по сплаті страхового платежу, Страховик має право розірвати Договір страхування, якщо інше ним не передбачено.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування укладається за згодою Страхувальника і Страховика і як правило на один рік, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

6.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першої частини страхового платежу (або в залежності від обумовленого Договором страхування порядку сплати страхового платежу), діє протягом визначеного Договором страхування строку та втрачає чинність о 24 годині останнього дня дії Договору страхування.

Днем сплати страхового платежу вважається:

при безготівковому розрахунку – день надходження грошових коштів на рахунок Страховика;

при готівковому розрахунку – день, наступний за днем сплати готівкою в касу Страховика.

6.3. Строк страхування - період часу, протягом якого може відбутися страховий випадок, з настанням якого у Страховика виникає обов'язок здійснити виплату страхового відшкодування в межах страхової суми.

6.4. В разі необхідності пролонгації Договору страхування Страхувальник повідомляє про це Страховика не менш ніж за 30 календарних днів до закінчення строку дії Договору

страхування, після чого за згодою сторін укладається додатковий Договір страхування майна на додатковий строк.

В разі укладання Договору на новий строк до закінчення дії попереднього Договору (поновлення) новий Договір набуває чинності з моменту припинення дії попереднього Договору.

6.5. Предмет Договору страхування (застраховане майно) є застрахованим тільки на тій території, яка вказана в Договорі страхування. Якщо застрахований предмет Договору страхування вилучається з місця страхування, страховий захист припиняється до повернення на місце страхування.

6.6. За згодою Страховика застраховане майно може бути переміщене Страхувальником в інше місцезнаходження (місце страхування). Про намір змінити місце страхування (місцезнаходження) застрахованого майна Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика не менше ніж за 10 (десять) календарних днів до дати зміни місцезнаходження (місця страхування) застрахованого майна та укласти з Страховиком письмову додаткову угоду (зміни та доповнення) до Договору страхування і сплатити страховий платіж, передбачений додатковою угодою.

6.7. Місце дії Договору - територія України, якщо інше не обумовлено у Договорі.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір страхування укладається в письмовій формі як письмова угода між Страхувальником та Страховиком.

Згідно Договору страхування Страховик бере на себе зобов'язання в разі настання страхового випадку сплатити страхову суму Страхувальнику або другій особі, визначеній Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування (надати допомогу, надати послугу та ін.), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі в установлені строки та виконувати інші умови Договору.

7.2. Договір страхування укладається на підставі наступних документів:

7.2.1. Письмової заяви по формі, встановленій Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

7.2.2. Переліку та вартості майна з зазначенням місця його знаходження, яке страхується Страхувальником.

7.2.3. Переліку та вартості будівель, які страхуються Страхувальником;

7.2.4. Копії Договору про заставу майна, якщо такий є, який відповідає вимогам, передбаченим законодавством України;

7.2.5. Опис предмета договору страхування, з вказівкою його вартості, підписаний уповноваженою особою Страхувальника та засвідчений печаткою Страхувальника.

В разі виникнення суперечних питань представник Страховика має право ознайомитись з документами, які посвідчують належність предметів договору страхування та їх вартість.

7.2.6. Інших документів, необхідних для формування уявлення про ступінь ризику, пов'язаного з страхуванням майна (умови експлуатації, характеристика приміщень, де знаходиться майно та ін.).

7.2.7. При укладанні договору страхування Страховик має право запитати у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою).

7.3. Після оформлення Договору страхування вказані в пп. 7.2.1-7.2.7. цих Правил документи становляться невід'ємною часткою Договору страхування.

Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, представлених ним в Договорі і довідці (описі).

7.4. Зміни, які вносяться в Договір після його укладання, оформляються додатками, підписаними Страхувальником і Страховиком, та які являються невід'ємною частиною Договору страхування.

7.4.1. В випадку зміни юридичної особи Страхувальника Договір підлягає переоформленню в період 15 робочих днів, а при невиконанні цієї умови Договір буде достроково припинено і Страхувальнику виплачується частина премії в відповідності з умовами цих Правил.

7.4.2. При переході предмету Договору страхування в власність іншої особи страховий Договір може бути переданим новому власнику з відповідним його переоформленням.

7.5. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

Страховик видає страховий поліс Страхувальнику протягом п'яти робочих днів (якщо інший строк не обумовлено у договорі) після отримання першого внеску страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.6. У випадку втрати страхового полісу в період дії Договору страхування Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дубліката втрачений поліс є недійсним і ніякі виплати по ньому не виконуються.

7.7. Договором страхування можуть передбачатися особливі умови, що відповідають цим Правилам страхування та не суперечать законодавству України.

7.8. Договір страхування не повинен передаватися іншим особам.

7.9. Договір страхування може бути укладено на користь Вигодонабувача.

7.10. Умови, які містяться в цих Правилах страхування, але які не включено до тексту Договору страхування (страхового полісу), обов'язкові для Страхувальника.

7.11. В Договорі страхування Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення Правил страхування не включаються в Договір і не діють в конкретних умовах страхування.

7.12. Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

7.13. Договір страхування укладається у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу і знаходяться у кожній з Сторін, якщо інше не передбачено Договором.

7.14. При укладенні Договору Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:

7.14.1. Можливість оглянути об'єкт, що підлягає страхуванню.

7.14.2. Усі необхідні дані про об'єкт, що приймається Страховиком на страхування у відповідності з даними бухгалтерського обліку.

7.14.3. Усю інформацію про відомі йому виробничі ризики, такі, як небезпечні властивості речовин та матеріалів, що використовуються та отримуються, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання та інші подібні відомості, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

7.14.4. Інформацію про договори страхування, укладені стосовно цього предмета Договору страхування з іншими Страховиками.

7.15. Страхувальник несе відповідальність за вірогідність інформації, що надає відповідно до цих Умов. У разі надання свідомо невірних даних, при настанні страхового випадку, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

7.16. При страхуванні дорогоцінного майна, а також ювелірних та антикварних виробів, мисливської зброї, колекцій, унікальних або рідких предметів, ЕОМ, відеотехніки і т.д. складається детальний опис майна з вказанням дати виготовлення, характерних ознак, паспортних даних, вартості і т.і. Договір страхування такого майна складається у вигляді окремого страхового полісу.

7.17. Договір страхування також може бути укладений шляхом обміну листами, документами, підписаними (в тому числі, але не виключно, підписаними за допомогою електронного цифрового підпису) стороною , яка їх надсилає. У разі надання Страхувальником Страховику письмової заяви (в тому числі, але не виключно, підписаною за допомогою електронного цифрового підпису) за формою, встановленою Страховиком, що засвідчує ознайомлення Страхувальника з правилами страхування та виражає намір укласти договір страхування, такий договір може бути укладений шляхом видачі (надсилання) страхувальнику страхового свідоцтва (поліса, сертифіката), який не містить розбіжностей з поданою заявою. Заява складається у двох примірниках, копія заяви надсилається страхувальнику з відміткою Страховика або його уповноваженого представника про прийняття запропонованих умов страхування.

7.18. Договором страхування можуть бути передбачені умови страхування інші, ніж викладені в цих Правилах, якщо це не суперечить законодавству України.

7.19. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавства України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, при укладенні Договору страхування, сплаті страхового платежу або при здійсненні виплати страхового відшкодування та в інших випадках, передбачених чинним законодавством України, Страхувальник повинен надати Страховикові для ознайомлення та, при потребі, копіювання документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника (Вигодонабувача, власника застрахованого майна) та іншу, зазначену в зверненні Страховика, інформацію (в тому числі про кінцевих бенефіціарів тощо).

7.20. Шляхом підписання Договору страхування Страхувальник засвідчує, що повідомлений про включення його персональних даних до бази персональних даних Страховика, отримав всю необхідну інформацію, що передбачена Законом України «Про захист персональних даних», в повному обсязі та надає згоду на використання (обробку) своїх персональних даних з метою виконання Договору страхування.

8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

8.1.1. закінчення строку дії Договору страхування.

8.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

8.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу чи першої (чергової) частини у строки, передбачені договором страхування. При цьому договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (чи черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 робочих днів із дня пред'явлення такої вимоги, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

8.1.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи чи смерті Страхувальника – фізичної особи або втрати їм дієздатності, крім випадків, передбачених Законом України «Про страхування».

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним.

8.1.7. Переходу застрахованого майна у власність або передачі застрахованого майна в оренду іншій особі без згоди на це Страховика, або при суттєвій зміні ступеню ризику. У такому випадку Страховик має право достроково припинити дію договору страхування, а договір страхування вважається припиненим у зв'язку з невиконанням Страхувальником умов договору страхування.

8.1.8. В інших випадках, передбачених законодавством України.

8.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

8.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору, якщо інше ним не передбачено.

8.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування, за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

8.5. У разі дострокового припинення Договору страхування, за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то страховик повертає

йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором.

8.6. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення Договору страхування.

8.7. Недійсність Договору страхування:

8.7.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України.

8.7.2. Відповідно до Закону України "Про страхування" Договір страхування визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

8.7.2.1. Якщо Договір укладено після настання страхового випадку;

8.7.2.2. Якщо предметом Договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

8.7.3. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку .

8.7.4. В разі недійсності Договору страхування кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні все отримане по цьому Договору, якщо інші наслідки недійсності Договору не передбачені законодавством України.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. Ознайомитися з умовами та Правилами страхування.

9.1.2. У випадку настання страхового випадку на одержання страхового відшкодування в розмірі прямого дійсного збитку в межах страхової суми з урахуванням конкретних умов договору страхування.

9.1.3. На зміну умов договору страхування за згодою Сторін відповідно до цих Правил. При цьому укладається додаткова угода до діючого Договору між Страховиком і Страхувальником.

9.1.4. Достроково припинити дію Договору та отримати суму страхових платежів, які повертаються, за умовами цих Правил.

9.1.5. При укладенні договору страхування призначати фізичних або юридичних осіб для отримання страхового відшкодування (Вигодонабувачів), а також змінювати їх до настання страхового випадку шляхом внесення змін до договору страхування. При призначенні Вигодонабувача, останній набуває прав та обов'язків, визначених цими Правилами для Страхувальника.

9.1.6. Отримати дублікат страхового полісу у випадку його втрати. В разі повторної втрати страхового полісу протягом дії Договору страхування, з Страхувальника стягується платіж в розмірі вартості виготовлення полісу.

9.1.7. За додаткову страхову премію, відновити початковий розмір страхової суми.

9.1.8. Страхувальник має право за згодою Страховика:

- при укладанні Договору страхування встановлювати граничні суми виплат страхового відшкодування окремо по виду майна або по кожному страховому випадку в межах страхової суми;

- під час дії Договору збільшити страхову суму або межі відповідальності Страховика по кожному страховому випадку шляхом укладання адендуму.

9.1.9. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страхувальника.

9.2. Страховик має право:

9.2.1. Протягом строку страхування перевіряти стан застрахованого майна, а також відповідність повідомлених йому Страхувальником відомостей про стан застрахованого майна дійсним обставинам, незалежно від того, змінилися чи ні умови страхування цього майна.

9.2.2. Перевіряти подану Страхувальником інформацію, а також контролювати виконання Страхувальником вимог та умов Договору.

9.2.3. Отримати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру страхового відшкодування, включаючи відомості, які складають комерційну таємницю.

9.2.4. Встановлювати розмір і порядок сплати страхового платежу.

9.2.5. Приймати участь в рятуванні і зберіганні застрахованого майна, призначати експертів, сюрвейєрів, адвокатів тощо для ведення справ по урегулюванню збитків, проводити експертні перевірки їх роботи, давати рекомендації по зменшенню збитків, виступати від імені Страхувальника в судових справах та вживати інші необхідні для цього заходи. Ці дії Страховика не можуть розглядатися як визнання його обов'язку виплатити страхове відшкодування по Договору страхування.

9.2.6. При необхідності робити запити про відомості, пов'язані з страховим випадком, до Страхувальника та в правоохоронні органи, банки, медичні заклади, інші відомства і організації, які володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку.

9.2.7. Розпочати огляд пошкодженого застрахованого майна, не чекаючи повідомлення Страхувальника про збиток. Страхувальник не має права перешкоджати в цьому Страховику.

9.2.8. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до цих Правил.

9.2.9. Після виплати страхового відшкодування вимагати його повернення, якщо на це виникнуть підстави, передбачені чинним законодавством України або цими умовами та Договором страхування.

9.2.10. По узгодженню зі Страхувальником передати право здійснення нагляду та інспекції предмета, прийнятого на страхування іншим організаціям, що мають право здійснювати такий нагляд.

9.2.11. Змінювати окремі пункти цих Правил згідно з діючим законодавством України. При цьому зміни Правил розповсюджуються тільки на знов укладені договори страхування.

9.2.12. В письмовому вигляді у встановлені строки повідомляти Страхувальника про зміни, які Страховик має намір внести в умови Договору. Договір страхування на нових умовах набуває чинності з дати його переукладання.

9.2.13. Відхилити вимогу Страхувальника на отримання страхового відшкодування або обґрунтовано зменшити розмір відшкодування, якщо Страхувальник не виконує його рекомендацій (розпоряджень), якщо це передбачено Договором страхування

9.2.14. Достроково припинити дію договору страхування.

9.2.15. Подати регресний позов до особи, яка вина в настанні страхового випадку та завданні збитку відповідно до чинного законодавства України.

9.2.16. Договором страхування може бути передбачені інші права Страховика.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. Сплачувати страхові платежі в розмірі, порядку й у строки, встановлені договором страхування.

9.3.2. При укладанні договору страхування надати Страховику інформацію про усі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну Страхового ризику.

9.3.3. Повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору страхування.

9.3.4. Вживати заходів безпеки для запобігання настанню страхових випадків і зменшення розміру збитків при настанні страхового випадку.

9.3.5. Повідомити страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування. Повідомити Страховика про пошкодження чи знищення предмета страхування незалежно від того, чи підлягають такі збитки відшкодуванню Страховиком.

9.3.6. Протягом 3-х робочих днів письмово повідомляти Страховика про зміну обставин, що були повідомлені Страховику при укладанні договору страхування, що можуть призвести до збільшення ступеню страхового ризику.

Страхувальник або його правонаступник зобов'язаний при зміні умов страхування в частині:

- ступенів і складу ризиків;
- цін і розцінок на майно;
- складу об'єкту;
- перепрофілювання об'єкту і т.п.

в письмовій формі в триденний строк, після такої зміни, заявити про це Страховику на предмет:

а) розірвання Договору і повернення частини страхового платежу;

б) внесення змін в Договір страхування. До 24-ї години дня внесення змін в Договір його раніше прийняті умови остаються в дії, а з 00 годин наступного дня Договір починає діяти на нових умовах.

При відсутності заяви про зміну умов страхування Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

9.3.7. Забезпечити охорону застрахованого майна. Приймати всі заходи для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при відсутності такої можливості - підсилити існуючі заходи безпеки.

9.3.8. Дотримуватись конфіденційності у взаєминах із Страховиком, не допускати передачу третім особам інформації, що є комерційною таємницею Страховика, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

9.3.9. Додержуватися інструкції по зберіганню, експлуатації і обслуговуванню застрахованого предмета договору страхування, а також використовувати цей предмет договору страхування тільки за прямим призначенням.

9.3.10. Передати Страховику усі документи та здійснити заходи, необхідні для забезпечення права вимоги до винних у настанні страхового випадку осіб.

9.2.11. Сповідати Страховика про усі випадки одержання компенсації, повернення чи відновлення третіми особами знищеного чи пошкодженого майна та повернути Страховику протягом 15 робочих днів отримане страхове відшкодування (чи його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом чи за дійсними Правилами цілком чи частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на отримання страхового відшкодування.

9.3.12. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.

9.3.13. Обов'язки Страхувальника, зазначені в цих Правилах і Договорі страхування, укладеного на підставі цих Правил, рівною мірою поширюються на Вигодонабувачів. Невиконання Вигодонабувачем цих обов'язків призводить до тих самих наслідків, що і невиконання їх Страхувальником.

9.3.14. Використовувати застраховане майно тільки за його прямим призначенням, утримувати майно у суворій відповідності до протипожежних правил, норм зберігання, експлуатації та (або) обслуговування застрахованого майна і технології виконання робіт, забезпечувати виконання вимог органів нагляду тощо.

9.3.15. Забезпечити безперебійне функціонування всіх охоронних систем, пристроїв, засобів охорони, що були в наявності при укладанні Договору страхування.

9.3.16. Не пропонувати, не обіцяти відшкодування від імені Страховика без його письмового на те дозволу, не визнавати свою вину без письмового погодження на те Страховика.

9.3.17. Забезпечити Страховику здійснення його права вимоги до осіб, винних у настанні страхового випадку, в тому числі, але не виключно: передати Страховику всі документи та докази і повідомити йому всі дані, необхідні для здійснення Страховиком права вимоги до особи, винної у настанні страхового випадку.

9.3.18. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів по оформленню всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

9.4.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом.

9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, пов'язані з запобіганням чи зменшенням збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування.

9.4.5. За заявою Страхувальника у випадку здійснення їм заходів, що зменшили страховий ризик, переукласти з ним договір страхування.

9.4.6. Не розголошувати відомостей про страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

9.4.7. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права і обов'язки Страховика.

9.5. Сторони зобов'язані вчасно повідомляти один одного у письмовій формі про зміну адреси, банківських реквізитів, зміну власності та про інші зміни, що можуть вплинути на виконання Сторонами обов'язків відповідно до договору страхування.

9.6. До Страховика, який виплатив Страхове відшкодування, в межах сплаченого Страхового відшкодування переходить право вимоги, яке Страхувальник або Вигодонабувач, має до особи, відповідальній за заподіяний збиток.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. Після настання Страхового випадку, Страхувальник повинен:

10.1.1. негайно, але не пізніше 2-х днів (без врахування вихідних та святкових днів), якщо Договором страхування не передбачений інший строк повідомлення, з моменту настання страхового випадку, повідомити Страховика в письмовій формі про факт настання страхового випадку та характер збитків.

10.1.2. негайно, але не пізніше 2-х днів (без врахування вихідних та святкових днів) заявити про це у відповідні державні органи (органи внутрішніх справ, державну пожежну охорону, органи державної аварійної служби і т.п.).

10.1.3. Вжити можливих заходів щодо порятунку майна, запобігання подальшого пошкодження й усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, у т.ч. забезпечити охорону пошкодженого майна, і виконувати всі інструкції, отримані від Страховика.

10.1.4. Зберегти до прибуття Страховика чи його вповноваженого представника та пред'явити пошкоджене майно чи залишки від нього в тому вигляді, в якому воно було після події. Зміна картини збитку припустима тільки, якщо це диктується письмовими вказівками державних органів, розуміннями безпеки, зменшенням розміру збитку.

10.1.5. Узгодити з Страховиком місце та час огляду пошкоджень представником Страховика та/або Експертом, а також забезпечити представнику Страховика можливість безперешкодного огляду ушкодженого майна, з'ясування причин, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку.

10.1.6. Подати письмову заяву про виплату Страхового відшкодування, з зазначенням обставин Страхового випадку та причин виникнення збитку, в строк визначений договором страхування.

10.1.7. Надати Страховику всю доступну інформацію і документацію про Страховий випадок, його причини і наслідки та характер збитків відповідно.

10.1.8. Надати Страховику необхідні документи відповідно до розділу 11 цих Правил.

10.2. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо не буде доведено, що Страховику своєчасно стало відомо про настання страхового випадку або що відсутність у Страховика відомостей про це не могла вплинути на його обов'язки сплатити страхове відшкодування.

10.3. Страховик звільнюється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник навмисно не вживав розумних та посильних заходів, щоб зменшити можливі збитки.

10.4. Якщо відомий винуватець Страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний повідомити про нього Страховика.

10.5. Заявити відповідні державні органи (органи Національної поліції, органи пожежного нагляду, медичні заклади, органи державних аварійних служб та інші державні органи, що фіксують настання страхової події) та здійснити усі інші необхідні процедури, передбачені чинним законодавством України.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Страхове відшкодування - грошова сума, яка виплачується Страховиком за умовами договору страхування при настанні страхового випадку.

Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком відповідно до умов договору страхування на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) та страхового акту, що є формою рішення про виплату страхового відшкодування.

11.2. Страховий акт складається Страховиком або уповноваженою ним особою протягом 30 днів після надання Страхувальником усіх необхідних документів, що підтверджують причини і розмір збитку.

11.3. Страховик зобов'язаний прийняти рішення про виплату страхового відшкодування, або аргументовано відмовити у його виплаті протягом тридцяти днів, після отримання таких необхідних документів:

- заяви Страхувальника про збиток у довільній формі;
- договору страхування (страхового полісу);
- документів для підтвердження права власності на майно та його вартості;
- калькуляції витрат на відновлювальні роботи;
- довідки від пожежної служби та відповідних аварійних служб, що підтверджує факт, місце, час, можливі причини, інші суттєві обставини настання страхового випадку та обсяг завданих збитків;
- інших документів, необхідні для з'ясування обставин страхового випадку.

Причини і розмір збитку встановлюються Страховиком на підставі даних огляду, експертизи і документів, необхідність представлення яких визначається характером події і вимогами законодавства України.

11.4. Страхове відшкодування виплачується протягом 30-ти днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо договором страхування не передбачений інший строк виплати.

11.5. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик протягом десяти робочих днів, повідомляє Страхувальника в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови. Рішення Страховика про відмову в виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено в суді.

11.6. У випадку виникнення суперечок між сторонами про причини і розмір збитку кожна зі сторін має право зажадати проведення експертизи. Експертиза проводиться за рахунок сторони, що зажадала її проведення.

Кожна сторона Договору визначає свого експерта і того ж дня письмово повідомляє про це іншу сторону. Якщо протягом 14 днів з дати призначення експерта однією стороною інша сторона не визначає свого експерта, останній визначається Торговою палатою за місцем здійснення експертизи за поданням першої сторони. Рішення такої експертної комісії є обов'язковим для сторін Договору.

При наявності розбіжностей між експертами такої комісії, вони призначають третього експерта до її складу. Якщо два перших експерти не можуть визначити особу третього експерта,

його визначає по заяві однієї з сторін Договору Торгова палата за місцем здійснення експертизи. Цей експерт призначається Головою експертної комісії.

Кожна з сторін Договору сплачує послуги свого експерта. Оплата послуг третього експерта - Голови експертної комісії розподіляється в однакових долях між сторонами Договору.

11.6.1. Витрати з метою зменшення збитків відшкодовуються (якщо це передбачено умовами договору страхування) пропорційно відношенню страхової суми до вартості застрахованого майна, але не більше 5% страхової суми і які разом з сумою страхового відшкодування не можуть перевищити страхову суму.

11.7. До Страховика після виплати Страхового відшкодування по договору страхування переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, яка отримала Страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за причинений збиток. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки чи здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язань сплатити страхове відшкодування цілком чи у відповідній частині. У разі, якщо відшкодування вже сплачене, одержувач зобов'язаний повернути Страховику отримане відшкодування.

11.8. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, відповідальних за заподіяний збиток, Страховик виплачує тільки різницю між сумою, що підлягає виплаті у вигляді страхового відшкодування, і сумою, що одержана від третіх осіб. Страхувальник повинен протягом трьох робочих днів повідомити Страховика про одержання таких сум. У випадку, коли Страхувальник отримав будь-яку суму від третіх осіб в рахунок оплати збитків після отримання Страхового відшкодування він зобов'язаний протягом 15 днів повернути Страховику страхове відшкодування у цій сумі.

11.9. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник мав договори страхування майна з декількома страховими організаціями на суму, що перевищує вартість застрахованого майна (подвійне страхування), то страхове відшкодування, одержане ним від усіх страховиків, не може перевищувати його збитків. Страховик виплачує страхове відшкодування лише в частині, що припадає на його частку при умові повідомлення Страхувальником про інші договори страхування інших компаній.

11.10. Договір страхування, за яким сплачено страхове відшкодування, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії і Страховик несе за ним зобов'язання в межах суми, що є різницею між страховою сумою і сумою виплаченого страхового відшкодування. Зменшення страхової суми здійснюється з дати настання страхового випадку.

Якщо після виплати страхового відшкодування Страхувальником було відновлено пошкоджене майно, але страхова сума Страхувальником, за відповідну страхову премію, не була відновлена в розмірі 100% майна, то Страховик несе зобов'язання за договором страхування в розмірі залишку страхової суми.

11.11. Розмір збитку визначається з урахуванням страхової оцінки майна на момент укладання договору страхування, з урахуванням зносу на момент настання страхового випадку, якщо інше не обумовлено договором страхування.

11.12. Розмір збитку визначається:

11.12.1. При повній загибелі предмету страхування - в розмірі його страхової суми за вирахуванням вартості залишків, що придатні для подальшого використання.

11.12.2. При пошкодженні предмету страхування - в розмірі витрат на його відновлення до того стану, у якому він знаходився безпосередньо перед настанням страхового випадку.

11.13. До витрат на відновлення предмету страхування включаються:

11.13.1. Витрати на матеріали та запасні частини, що необхідні для відновлення предмету страхування. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням вартості зносу матеріалів і запасних частин, які замінюються в процесі відновлення (ремонті).

11.13.2. Витрати на оплату праці по відновленню предмету страхування.

11.13.3. Витрати на відновлення предмету страхування розраховуються за вирахуванням вартості зносу матеріалів та запасних частин, що замінюються в процесі відновлення (ремонті). Якщо виконується заміна пошкоджених частин, ремонт яких був можливим без загрози безпеки

експлуатації предмету страхування, Страховик відшкодовує вартість заміни цих частин, але не більше вартості їх ремонту.

11.14. До витрат на відновлення предмету страхування не включаються:

11.14.1. Витрати, що пов'язані зі змінами та/або поліпшенням предмету страхування.

11.14.2. Витрати, що викликані тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням.

11.14.3. Витрати по профілактичному ремонту та обслуговуванню, а також інші витрати, що виконані незалежно від страхового випадку.

11.14.4. Витрати по заміні або ремонту телевізорів, холодильників або іншого майна, яке знаходиться на гарантійному або на абонементному обслуговуванні, якщо завод-виробник або відповідне ремонтне підприємство зобов'язані здійснити заміну або ремонт безкоштовно в рахунок абонементних платежів.

11.15. Страховик не відшкодовує додаткові збитки, що поніс Страхувальник внаслідок неприйняття ним заходів по рятуванню предмета страхування під час та після страхового випадку, забезпеченню збереження предмета страхування та запобіганню його подальшого пошкодження.

11.16. Сума страхового відшкодування визначається виходячи з розміру збитку з урахуванням:

- страхової суми (з урахуванням проведених виплат страхового відшкодування на день страхового випадку);

- розміру франшизи, обумовленої договором страхування;

- пропорційної відповідальності Страховика у випадку, коли страхова сума за договором страхування менша, ніж вартість предмета страхування на момент укладання договору страхування;

- суми, що відшкодована Страхувальнику винною особою у заподіянні збитків або особою, яка їх відшкодовує замість винуватця;

- зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Умовами;

- несплаченої частки страхових платежів за домовленістю між Страховиком та Страхувальником;

- розміру збитків відшкодованих Страхувальнику іншим страховиком за даним страховим випадком;

- вартості залишків застрахованого майна;

- витрат Страхувальника на запобігання збільшення збитків при настанні страхового випадку.

11.17. Розмір відшкодування по страховому збитку обмежується страховою сумою, обумовленою Договором. У випадку, якщо страхова сума, яка встановлена в договорі страхування, виявиться менше дійсної вартості застрахованого предмета на дату укладання договору страхування, сума збитку відшкодовується пропорційно співвідношенню страхової суми і дійсної вартості.

11.18. Якщо Страхувальник не цілком сплатив страховий платіж, відповідальність Страховика пропорційна сплаченої частини страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.19. Строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути продовжений Страховиком, при необхідності проведення додаткової перевірки обставин страхового випадку, але не більше ніж на 6 (шість) місяців, з повідомленням Страхувальника з обґрунтуванням причин.

11.20. Днем виплати страхового відшкодування вважається день списання коштів (страхового відшкодування) із поточного рахунку Страховика.

11.21. Страхове відшкодування може бути отримане представником Страхувальника (Вигодонабувача) за довіреністю, оформленій Страхувальником (Вигодонабувачем) в установленому законодавством порядку.

11.22. Загальна сума виплат страхового відшкодування за страховим випадком не може перевищувати страхової суми, встановленої договором страхування.

11.23. У випадку повернення Страхувальнику втраченого майна, страхове відшкодування повертається Страховику в 15-денний строк за вирахуванням суми страхового відшкодування

необхідної для ремонту або відновлення майна у разі якщо таке майно було повернуто у пошкодженому стані.

11.24. Якщо Страхувальник після настання страхового випадку продовжує експлуатувати майно, яке потребує ремонту, Страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений такою експлуатацією.

11.25. Без згоди Страховика Страхувальник не має права відмовлятися від майна, яке залишилося після страхового випадку, навіть і пошкодженого. Залишкова вартість такого майна підлягає вирахуванню з суми збитку, якщо інше не передбачено умовами договору страхування

11.26. Передача права вимоги Страховику з боку Страхувальника не звільняє останнього від прийняття всіх можливих заходів по зменшенню збитків.

11.27. Страхувальник узгоджує зі Страховиком перелік документів, згідно цих Умов, необхідних для з'ясування причини настання та розміру збитку від страхового випадку. Страхувальник зобов'язаний на запит Страховика надати також інші документи чи відомості, що необхідні для уточнення обставин випадку, що може бути визнано страховим за умовами Договору, та розміру збитку.

11.28. Документи надаються Страховику у формі: оригінальних примірників; нотаріально завірених копій; простих копій, за умови надання Страховику можливості звірення цих паперів з оригінальними примірниками документів.

11.29. Якщо документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, не надані у повному обсязі та/чи у належній формі, або оформлені з порушенням існуючих норм (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо), то виплата страхового відшкодування не проводиться до ліквідації цих недоліків. Повідомлення про це Страховик надсилає Страхувальнику рекомендованим листом, який має бути відправлено протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання зазначених документів.

11.30. Якщо в момент, коли настав страховий випадок, по відношенню до Страхувальника діяли Договори страхування інших страхових організацій, Страховик виплачує відшкодування в частині, яка випадає на його долю по сукупній відповідальності згідно з принципом сприяння.

11.31. В окремих випадках, за взаємною згодою сторін, Страховик виконує авансові виплати страхового відшкодування, якщо відрізок часу між заявою про страхову подію і калькуляцію збитків або збирання необхідної інформації перевищує два тижні.

11.32. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України. Якщо дія договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ В ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком відповідно до умов договору страхування та чинного законодавства України на підставі заяви Страхувальника (Вигодонабувача) та рішення про виплату страхового відшкодування.

12.2. Рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком або уповноваженою ним особою протягом 30 календарних днів після надання Страхувальником усіх необхідних документів, що підтверджують причини і розмір збитку.

12.3. Страховик може прийняти рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування відповідно до цих Правил.

12.4. Страховик протягом 10-ти робочих днів після прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або рішення про відстрочку у виплаті страхового відшкодування повідомляє про це Страхувальника у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови.

12.5. Страхове відшкодування виплачується протягом 30-ти робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, що має форму Страхового акту, якщо договором страхування не передбачений інший строк виплати.

Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати пені у розмірі, що встановлюється в Договорі страхування.

12.6. Якщо Страхувальнику повернули вкрадене застраховане майно або він отримав відшкодування завданих збитків від третіх осіб після виплати йому страхового відшкодування Страховиком, то він зобов'язаний повернути Страховику це страхове відшкодування за вирахуванням витрат, пов'язаних з крадіжкою, витрат на ремонт або приведення в порядок повернутого майна. У випадку, якщо Страхувальник відмовляється повернути страхове відшкодування, права власності на це майно переходять до Страховика в розмірі сплаченого страхового відшкодування.

12.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то Страховик має право відмовити в виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальник після настання страхового випадку не забезпечив зберігання застрахованого майна, що повністю або частково непошкоджене, або якщо збитки виникли до початку Договору страхування, але виявлені після його початку.

12.8. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнав страхувальник. Непрямі збитки вважаються застрахованими, якщо це передбачено договором страхування. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмету договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

12.9. Підставою для відмови страховика у здійсненні страхових виплат або страхового відшкодування є:

12.9.1. навмисні дії страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій страхувальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

12.9.2. вчинення страхувальником - фізичною або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

12.9.3. подання страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

12.9.4. отримання страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні;

12.9.5. несвоєчасне повідомлення страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

12.9.6. інші випадки, передбачені законом.

12.9.7. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить закону.

12.10. Негативний фінансовий стан страховика не є підставою для відмови у виплаті страхових сум (їх частин) або страхового відшкодування страхувальнику.

12.11. Після виплати страхового відшкодування в повному обсязі, до Страховика переходить майнове право на вкрадене і знайдене застраховане майно (абандон). Страхувальник не повинен робити заяву про абандон умовно і не може відкликати його.

12.12. Будь-яка сума, отримана Страхувальником від третіх осіб в рахунок оплати збитку, повинна вираховуватись із відповідної суми страхового відшкодування Страховика.

12.13. Страхова виплата здійснюється тією валютою, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.14. Страховик має право продовжити строк (термін) прийняття рішення про виплату (відмову у виплаті) страхового відшкодування у випадку, коли:

- не повністю з'ясовані обставини страхового випадку, винуватці, розміри збитків, обставини, які підтверджують право Страхувальника на одержання відшкодування – до з'ясування цих обставин, але не більше шести місяців з дати отримання заяви на виплату страхового відшкодування;
- наявні підстави сумніватись щодо права Страхувальника (Вигодонабувача) на отримання страхового відшкодування – до отримання необхідного доказу, але не більше шести місяців з дати отримання заяви на виплату страхового відшкодування;
- обсяги і характер збитків не відповідають причинам і обставинам страхового випадку – до з'ясування фактичних збитків, але не більше шести місяців з дати отримання заяви на виплату страхового відшкодування;
- якщо відповідними органами Національної поліції, у зв'язку з настанням страхового випадку та виникненням збитку внаслідок страхового випадку, розпочато кримінальне провадження проти Страхувальника (Вигодонабувача) або його працівників чи уповноважених осіб і ведеться розслідування обставин, які спричинили до настання збитку - до одержання рішення суду або закінчення кримінального провадження;
- у Страховика є мотивовані сумніви в дійсності документів, що підтверджують страховий випадок - доти, поки не буде підтверджена дійсність таких документів, але не більше шести місяців з дати отримання заяви на виплату страхового відшкодування;
- якщо страховий випадок відбувається більше одного разу за страховий період - але не більше шести місяців з дати отримання заяви на виплату страхового відшкодування.

У разі відстрочки прийняття рішення про виплату (відмову у виплаті) страхового відшкодування, рішення про виплату (відмову у виплаті) страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту закінчення такої відстрочки.

13. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН В УМОВИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

13.1. Будь-які зміни умов Договору страхування здійснюються за згодою Страховика і Страхувальника протягом п'яти робочих днів з моменту одержання письмової згоди.

13.2. Про намір внести зміни в умови Договору страхування Сторона-ініціатор повинна письмово повідомити іншу Сторону не пізніше, ніж за 30 календарних днів до запропонованого строку внесення змін, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.3. Зміни в умови Договору страхування оформляються як Додаткова угода до діючого Договору страхування.

13.4. Якщо одна із Сторін не згодна на внесення змін у Договір страхування, протягом п'яти робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

13.5. З моменту одержання заяви однієї з сторін до моменту прийняття рішення, Договір продовжує діяти на попередніх умовах.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори за Договором страхування, що виникають між Страховиком та Страхувальником (Вигодонабувачем), вирішуються шляхом переговорів.

14.2. Спори між Страховиком і Страхувальником із приводу обставин, характеру, розміру збитків і виплат страхового відшкодування вирішуються Сторонами з залученням експертів і оплатою їхніх послуг Стороною, що запрошує експерта.

14.3. При неможливості врегулювання спірних питань справа розглядається в судовому порядку відповідно до закону.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Порядок внесення змін та доповнень в Правила страхування.

Зміни та доповнення в ці Правила, в тому числі з метою розширення обсягу відповідальності Страховика по Договору страхування, включаючи перелік предметів договору

страхування та страхових ризиків, в обов'язковому порядку попередньо реєструються Уповноваженим органом.

15.2. Наслідки збільшення страхового ризику в період дії Договору страхування.

15.2.1. В період дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно (в той самий день або не пізніше наступного дня) повідомити Страховика про значні зміни, які стали йому відомі, в обставинах, які були представлені Страховику при укладанні Договору, якщо ці зміни можуть суттєво впливати на збільшення страхового ризику (зміна обставин визнається суттєвою, коли вони змінилися настільки, що, якби сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на значно інших умовах).

15.2.2. В разі отримання інформації про обставини, які стали причиною збільшення страхового ризику, Страховик має право вимагати зміни умов Договору страхування, якщо це ним передбачено, або сплати додаткового страхового платежу відповідно до збільшення ризику.

Якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору або доплати страхового платежу, Страховик має право вимагати розірвання Договору в порядку, передбаченому законодавством України. Зокрема, згода про розірвання Договору здійснюється в тій же формі, що і сам Договір, обов'язки сторін припиняються з моменту укладення угоди про розірвання Договору, а при його розірванні через суд - з моменту вступу в законну силу рішення суду про розірвання Договору.

Сторони не мають права вимагати повернення всього, що ними було виконано по обов'язках цього Договору до моменту розриву Договору, якщо інше не встановлено законом.

15.2.3. У випадку, якщо Страхувальник не повідомить Страховика про значні зміни в обставинах, повідомлених при укладанні Договору, останній має право вимагати розірвання Договору і відшкодування збитків, які настали в разі розірвання Договору згідно з діючим законодавством України.

15.2.4. Данні правила страхування є основою щодо укладення Договорів страхування. Умови страхування, які зазначені в даних правилах, можуть бути конкретизованими Договором страхування.

15.3. На підставі цих Правил, на особливих умовах, встановлених в Договорі страхування, може бути застраховане майно вказане в п.2.6. даних Правил страхування.

15.4. Положення цих правил, які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

15.5. Якщо інше не передбачено договором страхування, усі заяви та повідомлення, що направляються сторонами договору страхування одна одній, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійсненні у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом, або врученні особисто за зазначеними адресами сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата поштового штемпеля відділу зв'язку одержувача.

15.6. Ці Правила страхування набувають чинності з дня їх реєстрації у Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

16. ФОРС- МАЖОР

16.1. Форс-мажор – дія непереборної сили. Під непереборною силою розуміють зовнішні і надзвичайні події, які описуються сукупністю таких умов:

- настання після набрання чинності Договору страхування;
- вони виникли незалежно від волі Сторін Договору страхування. Їх настанню і подальшій дії Сторони не мали змоги протистояти за допомогою всіх розумних зусиль і засобів, які могли бути застосовані по відношенню до конкретних проявів непереборної сили;

- часткове або повне невиконання будь-якою із Сторін зобов'язань за Договором страхування є прямим наслідком дії непереборної сили.

16.2. До форс-мажорів відносяться: війна, вторгнення, ворожі дії іноземних держав

(незалежно від факту оголошення війни); громадянська війна, заворушення, повстання, революція, узурпація влади, військове або надзвичайне становище, страйк, державний переворот, тероризм, військова диктатура; стихійні лиха; блокада, ембарго, валютні обмеження, зміни в законодавстві та інші дії держави (органів влади), що роблять неможливим виконання Сторонами своїх обов'язків.

16.3. Сторони Договору страхування можуть бути звільнені від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за Договором страхування, якщо воно стало наслідком форс-мажору.

16.4. При настанні форс-мажору термін виконання зобов'язань Сторін за Договором страхування збільшується відповідно до строку, протягом якого будуть діяти ці обставини. Якщо цей період буде продовжуватись понад 3 (Три) місяці (якщо інше не передбачено Договором страхування), то будь-яка із Сторін буде вправі відмовитись від подальшого виконання зобов'язань за цим Договором. При цьому жодна із Сторін не буде мати права на відшкодування можливих збитків.

16.5. Сторона, для якої стало неможливим виконання обов'язків за Договором страхування внаслідок форс-мажору, повинна найбільш швидким із можливих способів (але не пізніше 10 (Десяти) календарних днів) сповістити іншу Сторону про ситуацію, яка склалася. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання обставин непереборної сили не дає в подальшому права Стороні, на яку подіяли ці обставини, посилаючись на них як на підставу для звільнення від відповідальності.

Відповідним доказом виникнення та припинення обставин форс-мажору вважається офіційне підтвердження, що надається уповноваженим компетентним органом держави, яке повинно бути направлено Стороною, яка підпала під дію даних обставин іншій Стороні. Сторона, що підпадає під дію обставин форс-мажору, має право перенести термін виконання обов'язків за цим Договором на період, протягом якого будуть діяти зазначені обставини.

до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. При страхуванні майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ базові страхові тарифи встановлюються на 1 рік страхування в залежності від застрахованих ризиків.

Річні базові тарифи у відсотках від страхової суми

Таблиця 1

Ризики	Тарифи
Пожежа, вибух, влучення блискавки	0,9
Смерч, ураган, буря, шторм, тайфун	0,3
Схід снігових лавин, обвали, селі	0,3
Повінь, паводок, злива, град	0,2
Просідання ґрунту, затоплення ґрунтовими водами	0,3
Падіння дерев, каміння	0,2
Землетрус	0,5
Падіння летальних апаратів	0,1

2. При укладанні договору страхування на строк до одного року розмір тарифу розраховується виходячи з розміру річного страхового тарифу з урахуванням коефіцієнтів, що наведені у таблиці 2. При цьому неповний місяць дії договору страхування рахується за повний.

Таблиця 2

Коефіцієнти короткостроковості

Строк дії договору страхування, місяці	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Коефіцієнт короткостроковості	0,25	0,35	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95	1,00

3. Реальний страховий тариф за договором страхування розраховується шляхом множення базового страхового тарифу на корегуючі коефіцієнти. Корегуючі коефіцієнти встановлюються Страховиком в залежності від різноманітних факторів ризику, таких як характер діяльності Страхувальника, вид майна, яке приймається на страхування, місцезнаходження предмету страхування, наявність протипожежної та охоронної систем та інших суттєвих факторів.

4. В залежності від величини франшизи застосовуються коригуючі коефіцієнти згідно таблиці 3.

Коригування тарифу за франшизою

Таблиця 3

Франшиза	Коефіцієнт
0-0,1	1,15
0,1-0,5	1,00
0,5-1,0	0,95
1,0-3,0	0,90
3,0 та більше	0,85

Допускається використання інших коригуючих коефіцієнтів, добуток яких (за винятком коефіцієнту короткостроковості) знаходиться в діапазоні 0,1-7,0.

5. Норматив витрат на ведення справ становить 30%.

Актуарій

В.Л. Бабко
(Диплом від 23.09.97 року)